KRAKOWSKA

OPERA

Christoph Willibald Gluck

Orfeusz i Eurydyka

Sezon 2004/2005

Dyrektor Naczelny
General Director
Piotr Rozkrut

Dyrektor Artystyczny
Art Director
prof. Ryszard Karczykowski

Województwo
Małopolskie

Opera Krakowska - instytucja kultury Województwa Małopolskiego
The Kraków Opera - Cultural Institution of Małopolska Regional Government

KRAKOWSKA
OPERA

Christoph Willibald Gluck

Orfeusz i Eurydyka

Opera w trzech aktach / Opera in Three Acts
Libretto by Raniero da Calzabigi
Prapremiera:
Wiedeń, 5 października / October 1762
Premiera polska / Polish première:
Warszawa, 1766

REALIZATORZY / PRODUCERS

Kierownictwo muzyczne / Music Director
Piotr Sułkowski

Reżyseria, scenografia / Director, Set Designer
Włodzimierz Nurkowski

Ruch sceniczny / Stage Movement
Elena Korpusenko

Przygotowanie Chóru / Chorus Leader
Ewa Bator

Premiera / Première
16 stycznia / January 2005
Scena Operowa w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie
The Opera Stage at the J. Słowacki Theater in Kraków

Współpraca realizatorska / Producers' Cooperation

Asystent reżysera / Director's Assistant
Dagmar Bilińska

Asystent scenografa / Set Designer's Assisitant
Bożena Pędziwiatr

Korepetytorzy solistów / Soloist's Coaches
Irena Celińska
Kristina Kutnik
Małgorzata Westrych

Konsultacja wokalna chóru / Chorus Guidance
Teresa Wessely

Inspicjent / Stage Manager
Anna Jaworska
Agnieszka Surczyńska

Sufler / Prompter
Dorota Sawka

Czas trwania spektaklu / Performance time:
1 h. 30 min.

Streszczenie libretta

Osoby:

Orfeusz, tracki śpiewak - *alt*
Eurydyka, jego żona - *sopran*
Amor - *sopran*
Pasterze i pasterki
Duchy i furie

Akcja rozgrywa się w Grecji, w czasach starożytnych

Akt I

Do cyprysowego gaju, w którym znajduje się grobowiec żony Orfeusza, przybywają pasterze i pasterki aby złożyć ofiarę Eurydyce. Opłakujący zmarłą Orfeusz błaga bóstwa o przywrócenie jej życia. Pogrążony w rozpaczy, mimo obezwładniającego go lęku, zamierza przyprowadzić ukochaną nawet z czeluści piekielnych. Zeus, wzruszony rozpaczą i determinacją Orfeusza, pozwala mu zejść do krainy cieni pod jednym warunkiem - śpiewak nie może spojrzeć na żonę przed opuszczeniem Hadesu. Amor przynosi wiadomość od władcy bogów, a Orfeusz z radością przyjmuje propozycję Zeusa. Wierzy w magię własnego śpiewu, którym ma nadzieję wzruszyć bóstwa podziemi.

Akt II

U wrót Hadesu przejścia do królestwa zmarłych bronią okrutne furie. Kiedy jednak Orfeusz uderza w struny swojej liry, straszne bóstwa milkną na chwilę i śpiewak wchodzi bez przeszkód do siedziby duchów zamieszkujących Pola Elizejskie. Tam spotyka ukochaną Eurydykę i razem wyruszają w drogę powrotną.

Akt III

Szczęśliwa para wędruje na powierzchnię ziemi trzymając się za ręce, ale Eurydyka nie zna warunków umowy zawartej przez śpiewaka z Zeusem i powoli zaczyna wątpić w miłość swojego męża. Dlaczego nie chce na nią spojrzeć? Jeśli jej już nie kocha, to ona woli pozostać wśród umarłych... Kiedy Orfeusz chce jej wszystko wyjaśnić i zwraca się w jej kierunku, Eurydyka osuwa się martwa w jego ramiona. Zrozpaczony pragnie odebrać sobie życie, ale dzięki interwencji Amora, który wyrywa mu sztylet z ręki, opera kończy się szczęśliwie. Amor nie tylko nie pozwala na samobójstwo Orfeusza, ale również wskrzesza Eurydykę i małżonkowie mogą znów cieszyć się wspólnym życiem.

Summary

Characters

Orpheus, a Thracian Singer - *alt*
Euridice, his Wife - *soprano*
Amor - *soprano*
Shepherds and Shepherdesses
Spirits and Furies

The action takes place in Greece in ancient days

Act I

Shepherds and Shepherdesses arrive at a cypress grove, where the tomb of Orpheus' wife is located, with the intention to pay homage to Euridice. Orpheus, mourning the dead, begs the gods to bring her back to life. Desperate, despite paralysing fear, he intends to recover his love even from the abyss of Hell. Zeus, moved by Orpheus' desperation and determination, allows Orpheus to descend into the land of the dead on one condition: the Singer may not look at his Wife before leaving Hades. Amor brings a message from the ruler of the gods, and Orpheus accepts the proposal with joy. He believes in the magic of his music, which may affect the gods of the underworld.

Act II

Cruel Furies are defending the gates to Hades. However, when Orpheus hits the strings of his lyre, the terrible deities fall silent for a moment and the Singer enters the land of spirits inhabiting the Elysian Fields, without obstacles. He meets Euridice there, and they start their journey back home.

Act III

The happy couple is walking to the surface of the earth holding each other by hands, but Euridice is not aware of the agreement made between the Singer and Zeus, and she starts to doubt in her Husband's love. Why doesn't he want to look at her? If he doesn't love her any more, she prefers rather to stay among the dead... When Orpheus tries to explain the situation, and turns towards her, Euridice falls dead in his arms. In desperation, he attempts at killing himself, but owing to the assistance of Amor, who grabs the dagger, the opera comes to a happy end. Not only does Amor save Orpheus, but he also resurrects Euridice, and the couple may be reunited.

Czy można żyć bez Eurydyki?

Mit o trackim śpiewaku Orfeuszu, cierpiącym po stracie żony, fascynuje kolejne pokolenia twórców. Od początków opery, kiedy Caccini i Peri sięgnęli po tekst *Eurydyki* Rinucciniego, poprzez dzieła Monteverdiego, Rossiego i Haydna aż po *Orfeusza* Strawińskiego, kompozytorów inspirowała historia śpiewaka, którego pieśni po śmierci małżonki stały się smutne - nic dziwnego, że zdecydował się odzyskać ukochaną za wszelką cenę. Ubłagał bogów, aby mógł zejść do Hadesu i wrócić na ziemię wraz z Eurydyką. Niestety, jak pisze Wergiliusz „szaleństwo ogarnęło nieostrożnego kochanka, szaleństwo nie do wybaczenia - gdyby w ogóle bóstwa Podziemia umiały wybaczać", ponieważ w trakcie wędrówki Orfeusz obejrzał się, łamiąc tym samym zakaz Prozerpiny i Eurydyka musiała na zawsze pozostać w świecie umarłych. Niezwykłą historię rodem ze starożytnej Grecji wykorzystał włoski poeta Raniero de Calzabigi, tworząc libretto wystawionego w 1762 roku w Wiedniu dzieła z muzyką słynnego reformatora opery, Christopha Willibalda Glucka. Dziś *Orfeusz i Eurydyka* Glucka należy do najbardziej znanych muzycznych interpretacji tej opowieści, ale zanim dzieło przyjęło postać w której podziwiać je możemy na krakowskiej scenie, przebyło długą drogę. I to nie temat zapewnił mu nieśmiertelność...

Opera *Orfeusz i Eurydyka* była zwiastunem wielkiej reformy tego gatunku, przeprowadzonej przez Christopha Willibalda. Muzyka miała odtąd służyć dramatowi, Gluck stwierdził nawet: „pisząc operę staram się zapomnieć, że jestem muzykiem". Piętnując sztywną retorykę tekstów służących jedynie popisom wokalnym śpiewaków, stawiał na prostotę i naturalność, w czym sekundował mu poznany w Wiedniu librecista Calzabigi. Program reformy opery Gluck zawarł w przedmowie do *Alcesty*, kolejnego dzieła z librettem Calzabigiego, ale prawdziwą sensacją stała się oparta na tekście Le Blanc du Roulleta *Ifigenia w Aulidzie*, po której premierze kompozytora ogłoszono odnowicielem tradycji opery francuskiej. Stanął tym samym po jednej stronie barykady w sporze dotyczącym wyższości francuskiej tradycji nad włoską operą buffa, który przeszedł do historii pod nazwą walki gluckistów i piccinistów - od nazwiska Christopha Willibalda Glucka i włoskiego kompozytora Niccolò Piccinniego. Co ciekawe, polemizowali nie tyle sami twórcy, co ich zwolennicy. Po kilku latach zwycięzcą w słynnej kłótni, której przedmiotem oprócz kwestii natury artystycznej były również te polityczne, został twórca *Orfeusza i Eurydyki*. Jak na ironię niemałą rolę odegrała tu protekcja królowej Francji, Marii Antoniny, która już wkrótce miała stać się ofiarą zwiastowanej przez muzykę Glucka rewolucji...

Wróćmy jednak do prapremiery *Orfeusza i Eurydyki*, którą w październiku 1762 roku przyjęto w Wiedniu bez większego entuzjazmu. Dopiero siedem lat później, po wystawieniu w Parmie, opera rozpoczęła swój pochód na sceny największych teatrów europejskich. Partię Orfeusza wykonywał zgodnie ze zwyczajami panującymi w epoce kastrat - alt lub sopran. Prawdopodobnie zależało to od dyspozycyjności dwóch największych gwiazd ówczesnej sceny operowej: śpiewającego altem Gaetana Guadagniego i sopranisty Giuseppa Millica. Przed paryską premierą w 1774 roku Gluck dodał do opery kilka fragmentów baletowych (które wreszcie były nie tylko ozdobą kompozycji, ale logiczną częścią akcji) oraz przerobił partię Orfeusza na tenor, a Pierre-Louis Moline przygotował francuskie tłumaczenie libretta Calzabigiego. Jakby tego było mało, w 1859 roku Hector Berlioz dokonał specjalnej aranżacji na mezzosopran dla przyjaciółki Fryderyka Chopina - Pauline Viardot, tworząc kolejną wersję arcydzieła Glucka. Cóż, dziwnie zawiłe były losy *Orfeusza i Eurydyki*, ale na końcu tej krętej drogi czekała wspaniała nagroda - pozycja jednej z najbardziej znanych oper świata.

Na krakowskiej scenie po raz pierwszy pojawiła się ona w styczniu 1970 roku. W spektaklu wyreżyserowanym przez Krystynę Sznerr, pod kierownictwem muzycznym Romana Mackiewicza, w tytułowych rolach wystąpili: Kazimierz Myrlak, którego występem szczególnie zachwycali się wówczas recenzenci („partia Orfeusza wydaje się idealnie odpowiadać emploi tego artysty") i Jadwiga Romańska. Jej niezwykłą kreację postaci Eurydyki u boku Zofii Jabłońskiej krakowscy melomani podziwiać mogli również w kolejnej inscenizacji, której premiera odbyła się czternaście lat później stanowiła przełom

Scena zbiorowa, w środku J. Rappé (Orfeusz), reż. W. Nurkowski, realizacja z 1984 r.

w historii Opery Krakowskiej, bowiem od tego czasu spektakle grane są wyłącznie w języku oryginału. W wersji *Orfeusza i Eurydyki* z 1984 roku występowały także Elżbieta Towarnicka i Danuta Wermińska, a kilka tygodni po premierze w rolę króla Tracji gościnnie wcieliła się Jadwiga Rappé. Reżyserem inscenizacji z 1984 roku podobnie jak obecnej był Włodzimierz Nurkowski, kierownictwo muzyczne sprawowała wówczas Ewa Michnik, a spektakle pokazywano nie tylko w Krakowie, ale również podczas tournée w Niemczech i Szwajcarii. W recenzji z kwietnia 1984 roku czytamy, że podczas spektaklu „bardzo pięknie śpiewały chóry, przygotowane przez Ewę Bator" (kierującą także studencką premierą *Orfeusza i Eurydyki*, w maju 1984 roku), a „uwertura pod batutą Ewy Michnik - która zresztą znakomicie poprowadziła całość opery - mogłaby bodajże z miejsca być utrwalona na płycie".

Co zrobię bez Eurydyki? Dokąd pójdę bez mojego szczęścia? - zadaje sobie pytanie Orfeusz. W operze Glucka historia wielkiego uczucia ma nieco inne zakończenie niż to, które znamy z mitologii. Posłuszny konwencjom epoki librecista wprowadził zmiany do tragicznego finału i w wersji Calzabigiego Eurydyka nie umiera, ale zostaje wskrzeszona przez Amora. Dzięki jego boskiej interwencji opera kończy się szczęśliwie, chociaż w niektórych inscenizacjach owo zakończenie bywa opuszczane w celu podkreślenia dramatu ponownie osamotnionego Orfeusza. Czesław Miłosz napisał po śmierci żony: „I stało się jak przeczuł. Kiedy odwrócił głowę, za nim na ścieżce nie było nikogo. Słońce. I niebo, a na nim obłoki. Teraz dopiero krzyczało w nim: Eurydyko! Jak będę żyć bez ciebie, pocieszycielko!" Czy może być coś straszniejszego od triumfu nicości nad miłością? Nie może.

Dorota Staszkiewicz

Scena zbiorowa, reż. W. Nurkowski, realizacja z 2005 r.

OBSADA / CAST

Orfeusz
Agnieszka Cząstka
Alicja Węgorzewska-Whiskerd

Eurydyka
Joanna Tylkowska
Karin Wiktor-Kałucka

Amor
Dorota Mentel
Katarzyna Oleś-Blacha

Orkiestra, Chór i Balet
Opery Krakowskiej
The Kraków Opera Orchestra,
Choir and Ballet

Piotr Sułkowski
Kierownictwo muzyczne

Dyrygent Opery Krakowskiej, dyrektor muzyczny oraz dyrygent Wildwood Festival w Little Rock AR (USA), założyciel i dyrektor Orkiestry Kameralnej *Forum Sinfonia*. Ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną w Krakowie najpierw na Wydziale Wychowania Muzycznego (1993), później Dyrygentury (1996) w klasie prof. J Katlewicza. Stypendysta Internationale Bachakademie w Niemczech, a także Oregon Bach Festival w USA. Otrzymał Stypendium Twórcze Prezydenta Miasta Krakowa. Współpracuje z wieloma orkiestrami w kraju i zagranicą (m.in. Sinfonia Varsovia, Orkiestra Filharmonii Krakowskiej, Wrocławskiej, Tupelo Symphony Orchestra), a także zajmuje się pracą dydaktyczną. Od 1993 roku prowadzi chór i orkiestrę „Ostinato" Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. F. Chopina w Krakowie. Współpracuje także z teatrami muzycznymi (np. Teatr Muzyczny Roma, Gliwicki Teatr Muzyczny), zrealizował wiele premier operowych zarówno swoim rodzimym teatrze jak i w USA. W grudniu 2004 zrealizował w Operze Krakowskiej premierę opery *Straszny dwór* St. Moniuszki.

Włodzimierz Nurkowski
Reżyseria, scenografia

Absolwent Wydziału Aktorskiego i Reżyserii krakowskiej PWST. Asystent prof. J. Krakowskiego na Wydziale Reżyserii Dramatu PWST. W latach 1979-1998 reżyser i członek Rady Artystycznej Teatrów: Ludowego, im. J. Słowackiego i Bagateli w Krakowie oraz Teatrów im. Jaracza i Nowego w Łodzi. Reżyser spektakli operowych: *Orfeusz i Eurydyka* Ch. W. Glucka, *Tetyda na Skyros* D. Scarlattiego, *Eugeniusz Oniegin* P. Czajkowskiego, *Jaś i Małgosia* E. Humperdincka, *Gwałt na Lukrecji* B. Brittena. Dla teatrów dramatycznych zrealizował m.in.: *Bolesław Śmiały*, *Skałka* St. Wyspiańskiego (Teatr Ludowy, Kraków), *Opowieści lasku wiedeńskiego* O. von Horvath (Teatr im. J. Słowackiego, Kraków, Teatr im. C. K. Norwida, Jelenia Góra), *Nie boska komedia* Z. Krasińskiego (Teatr Ludowy, Kraków), *Burza* W. Shakespeare'a (Teatr Bagatela, Kraków), *Niebezpieczne związki* Ch. Hamptona (Teatr im. J. Słowackiego, Kraków, Teatr im. W. Siemaszkowej, Rzeszów), *Horsztyński* J. Słowackiego (Teatr Nowy, Łodź), *Szkoda, że jest nierządnicą* J. Forda (Teatr im. J. Słowackiego, Kraków), *Czerwone nosy* P. Barnes'a (Teatr Polski, Szczecin, Teatr Ludowy, Kraków), *Mąż i żona* A. Fredry (Stary Teatr, Kraków, Teatr im. W. Simaszkowej, Rzeszów), *Antygona* Sofoklesa (Teatr Ludowy, Kraków, Rzeszów), *Życie 3 wersje* J. Rezy (Teatr Ludowy, Kraków), *Intryga i miłość* F. Schillera, *Łunin* E. Radzińskiego, *Tragedia o ks. Amalfi* J. Websters'a, *W małym domku* T. Rittnera.

Elena Korpusenko
Ruch sceniczny

Absolwentka Instytutu Sztuki w Krasnodarze na wydziale choreografii. Solistka baletu Teatrów Muzycznych w: Krasnodarze, Odessie, Symferopolu, Jekaterinburgu, Wrocławiu, Warszawie. Od 1996 r. solistka baletu Opery Krakowskiej. Współpracowała m. in. z choreografami: E. Smirnowym, S. Hutyz, H. Chojnacką, V. Suską, E. Wycichowską, K. Drzewieckim, H. Konwińskim, P. Śliwą oraz reżyserami: J. Szurmiejem, J. Jarockim. Od 2003 r. jest pedagogiem-korepetytorem zespołu baletowego Opery Krakowskiej, prowadzi również działalność pedagogiczną.

Ewa Bator
Przygotowanie Chóru

Absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie (1966). Już w okresie studiów została zatrudniona przez dyr. K. Korda w Krakowskim Teatrze Muzycznym jako korepetytor chóru. Po ukończeniu studiów podjęła pracę w PWSM w Krakowie jako akompaniator, a od 1975 jako nauczyciel dyrygowania na Wydz. Wychowania Muzycznego (obecnie Wydz. Edukacji Muzycznej). Jej studenci są obecnie cenionymi artystami i pedagogami. W 1980 dyr. Opery Krakowskiej, J. Krzyżanowski powierzył jej kierownictwo artystyczne chóru operowego. Pod kierownictwem Ewy Bator zespół ten odnosi sukcesy artystyczne w kraju i za granicą. Zrealizowała partie chórowe w ponad 40 operach i operetkach, m.in.: *Dydona i Eneasz* H. Purcella, *Juliusz Cezar* G. F. Haendla, *Orfeusz i Eurydyka* Ch. W. Glucka, *Poławiacze pereł, Carmen* G. Bizeta, *Król Roger* K. Szymanowskiego, *Rigoletto, Traviata, Aida, Nabucco, Makbet, Bal maskowy* G. Verdiego, *Halka* i *Straszny dwór* St. Moniuszki, *Śmierć Don Juana* R. Palestra, *Ubu Król, Czarna maska* K. Pendereckiego, *Faust* Ch. Gounoda, *Czarodziejski flet* W. A. Mozarta, *Montecchi i Capuleti, Norma* V. Belliniego, *Tosca, Cyganeria* G. Pucciniego, *Skrzypek na dachu* J. Bocka, *Księżniczka czardasza* E. Kálmána, *Kraina uśmiechu* F. Lehára. Działalność koncertowa to m.in.: *Requiem* A. Dvořaka, *Stabat Mater* G. B. Pergolesiego, *Msza c-moll* W.A. Mozarta. Współpracowała m.in. z dyrygentami: R. Bonynge, J. Maucerim, E. Michnik, K. Sollakiem, A. Straszyńskim, A. Witem, oraz reżyserami: L. Adamikiem, T. Bradeckim, M. Fołtyn, M. Heinicke, B. Hussakowskim, K. Metzgerem, K. Nazarem, J. Opalskim, M. Weiss-Grzesińskim, W. Zawodzińskim, K. Jasińskim. W 1999 r. chór krakowskiej Opery i Operetki pod jej kierownictwem został zaproszony przez Fundację K. Weilla z Nowego Jorku do międzynarodowej realizacji *Der Weg der Verheissung* K. Weilla przy współudziale Chemnitz Städtische Theater, New York Brooklyn Academy of Music, New Israeli Opera w Tel Awiwie (premiera: Chemnitz 1999). Spektakl był prezentowany w Stanach Zjednoczonych, Izraelu oraz podczas Expo 2000 w Hannowerze. Zagraniczni recenzenci podkreślali profesjonalizm sceniczny i wysoką kulturę muzyczną polskiego chóru.

Agnieszka Cząstka
Mezzosopran

Solistka Opery Krakowskiej od 2003 roku. Absolwentka Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie śpiewu Barbary Niewiadomskiej (dyplom w 2001 roku). Uzyskała również tytuł magistra sztuki na Wydziale Wychowania Muzycznego (w 1996 roku). Działalność koncertową rozpoczęła jeszcze w czasie studiów, biorąc udział w licznych koncertach i festiwalach. Występowała m.in. podczas Dni Muzyki Organowej w Krakowie w 1997 roku (partia altowa w *Mszy Es dur* Schuberta), w Sanoku podczas Festiwalu A. Didura (1997); uczestniczyła w prawykonaniu *Credo* Pendereckiego (1998). Na scenie Opery Krakowskiej zadebiutowała w roli Czarownicy w *Jasiu i Małgosi* Humperdincka (2002); występuje również jako Jadwiga w *Strasznym dworze* Moniuszki, jako Suzuki w *Madame Butterfly* Pucciniego, a w Teatrze Wielkim w Łodzi - w roli Mercedes w *Carmen* Bizeta. W najnowszej inscenizacji *Normy* Belliniego w Operze Krakowskiej, zagrała rolę Adalgisy oraz partię Lukrecji w operze B. Brittena *Gwałt na Lukrecji*. Ma w repertuarze partie oratoryjne; współpracuje z wieloma zespołami, m.in. z Krakowskim Zespołem Kameralnym, z zespołem Floripari, Filharmonią Świętokrzyską. Koncertowała w Belgii, Holandii, Francji, Austrii, Włoszech, na Słowacji i w Rosji.

Alicja Węgorzewska-Whiskerd
Mezzosopran

Absolwentka klasy fortepianu Liceum Muzycznego w Szczecinie i Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Warszawie. Debiutowała na scenie wiedeńskiej Kammeroper; następnie otrzymała angaż w Neue Oper Wien, a także w Theater an der Wien, gdzie na zaproszenie Sekretarza Generalnego ONZ Kofi Annana wystąpiła, obok takich gwiazd mezzosopranowych, jak: Fiorenzo Cossotto i Grace Bumbry, w koncercie z okazji narodzin 6-miliardowego obywatela Ziemi. W nagrodę za wygrany konkurs w Niemczech, śpiewaczka wystąpiła w głównej roli w światowej prapremierze opery Matthusa *Kronprinz Friedrich*, która transmitowana była na żywo w niemieckim radiu. Za tę rolę śpiewaczka zebrała znakomite recenzje Z tą operą odbyła tournée po Niemczech, występując m.in. w Bayreuth i w niemieckim pawilonie podczas wystawy światowej EXPO w Hannowerze. Uczestniczka wielu międzynarodowych festiwali i gali operowych, m.in. prestiżowego festiwalu muzyki dawnej w Innsbrucku, *Donaufestwochen* w Wiedniu, a także gali operowej z okazji 750-lecia Bredy. Występowała z frankfurckim Ensemble Modern i Staatskapelle Berlin. Współpracowała z teatrami operowymi w Wiedniu, Berlinie, Bayreuth, Monte Carlo. Występowała w tak prestiżowych salach koncertowych, jak Concertgebouw w Amsterdamie, czy berliński Konzerthaus. Artystka dokonała nagrania ścieżki dźwiękowej do filmu *Wiedźmin*, za którą otrzymała Złotą Płytę. Była też gościem koncertu Festiwalu Hoffmanowskiego w Poznaniu. W Polsce występowała w łódzkim Teatrze Wielkim w tytułowej roli w *Carmen* Bizeta. Z tym spektaklem odbyła tournée w Holandii, występując w Amsterdamie, Rotterdamie oraz sławnym Lucent Danstheatre w Hadze. Ostatnio, na scenie Teatru Wielkiego w Warszawie śpiewała partię Hrabiny w operze *Dama Pikowa* P. Czajkowskiego. Artystka obdarzona jest pięknym, pełnym brzmienia, silnym mezzosopranem, o bogatej skali barw; jej interpretacje są wyraziste i pełne pasji. W Krakowie wystąpiła w tytułowej partii w polskiej premierze *Gwałt na Lukrecji* B. Brittena.

Joanna Tylkowska
Sopran

Absolwentka bydgoskiej Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego. Od 2003 r. kontynuuje naukę pod kierunkiem prof. R. Karczykowskiego. Zadebiutowała jako Pamina w premierowym spektaklu *Czarodziejski flet* W. A. Mozarta w Operze na Zamku w Szczecinie. Współpraca ta zaowocowała m.in. wykonaniem *Requiem* W. A. Mozarta. Solistka wykonuje repertuar od średniowiecza do współczesności. Ważniejsze partie operowe to: Poppei w *Koronacji Poppei* C. Monteverdiego, Dydony w *Dydonie i Eneaszu* H. Purcella, Eurydyki w *Orfeuszu i Eurydyce* Ch. W. Glucka, Paminy w *Czarodziejskim flecie*, Zuzanny w *Weselu Figara,* Donny Anny i Zerliny *Don Juanie* W. A. Mozarta, Małgorzaty w *Fauście* Ch. Gounoda, Adeli w *Zemście Nietoperza* J. Straussa, Lalki w *Opowieściach Hoffmanna* J. Offenbacha. Śpiewaczka występuje także w projektach kameralnych oraz koncertach oratoryjnych i symfonicznych. Uczestniczy w festiwalach muzycznych, m.in. w Herne (Niemcy), *Wratislavia Cantas* oraz mistrzowskich kursach wokalnych prowadzonych m.in. przez R. Karczykowskiego, H. Łazarską, P. Tschaplik, F. Barbieli, Ch. Elssnera, A. Pearce.

Karin Wiktor-Kałucka
Sopran

Naukę śpiewu rozpoczęła w klasie śpiewu prof. J. Redych-Czarnikowej w Szkole Muzycznej w Tarnowie. W 1984 r. zdobyła III nagrodę na Konkursie Wokalnym im. Ady Sari w Nowym Sączu. Ukończyła studia w Akademii Muzycznej w Katowicach w klasie śpiewu prof. A. Kościelniak. Współpracowała również z prof. Christianem Elssnerem z Hochschule für Musik w Dreźnie oraz z Krystyną Tyburowską. W swoim dorobku artystycznym posiada ponad 20 ról operowych, operetkowych i musikalowych. Role operowe to m.in.: Pamina w *Czarodziejskim flecie* W. A. Mozarta, Oscar w *Balu maskowym* G. Verdiego, Daga w *Czarnej masce* K. Pendereckiego, Musetta w *Cyganerii* G. Pucciniego, Małgosia w *Jasiu i Małgosi* E. Humperdincka, Micaëla w *Carmen* G. Bizeta. Umiejętności aktorsko-taneczne z powodzeniem wykorzystuje na scenie operetkowej i musikalowej: Riquette w *Wiktorii i jej huzarze* P. Ábraháma, Mi w *Krainie uśmiechu* F. Lehára, Stasi w *Księżniczce czardasza* E. Kálmána, Franzi w *Wiedeńskiej krwi* J. Straussa, Liza w *Hrabinie Marizy* E. Kálmána, Hudel w *Skrzypku na dachu* J. Bocka. W sezonie 2002\2003 rozpoczęła współpracę z Operą na Zamku w Szczecinie śpiewając Paminę w *Czarodziejskim flecie* W. A. Mozarta. W kolejnym sezonie podjęła współpracę z Krakowską Operą Kameralną (partią Noriny w *Don Pasquale* G. Donizettiego). Artystka jest znana szerokiej publiczności z działalności koncertowej w kraju i zagranicą.

Dorota Mentel
Sopran

Ukończyła w 2002 r. studia w krakowskiej Akademii Muzycznej na Wydziale Wokalno-Aktorskim (gdzie kształciła się cztery lata pod kierunkiem prof. Zdzisławy Donat) uzyskując dyplom w klasie Barbary Niewiadomskiej. Swoje umiejętności wokalne doskonaliła na licznych kursach mistrzowskich pod kierunkiem prof. A. Reynolds, prof. R. Karczykowskiego i P. Eswooda. W 1999 r. w ramach *Bachakademie* prowadzonej przez prof. H. Rillinga wykonywała partię sopranową w *Credo* K. Pendereckiego. Jako solistka współpracowała z krakowską Filharmonią (m.in. *Missa brevis* B. Grabowskiego, *Gloria* A. Vivaldiego, *Magnificat* J. S. Bacha, *Stabat Mater* G. B. Pergolesiego). Od 2002 r. współpracuje również z Operą Krakowską (*Jaś i Małgosia* E. Humperdincka - partie Małgosi, Płaskosieja i Jutrzenki, *Gwałt na Lukrecji*" B. Brittena - partia Lucii, *Orfeusz i Eurydyka* Ch. W. Glucka - partia Amora).

Katarzyna Oleś-Blacha
Sopran

W 2001 r. ukończyła z wynikiem celującym Wydział Wokalno-Aktorski Akademii Muzycznej w Krakowie. Od października 2001 r. pracuje jako asystent w Katedrze Wokalistyki AM w Krakowie. Jest laureatką wielu krajowych i międzynarodowych konkursów i festiwali. W 1998 r. otrzymała pierwszą nagrodę na VII Międzynarodowym Festiwalu Wokalnym w Powell River w Kanadzie w kategorii młodych solistów poniżej 25. roku życia. Na VI Międzyuczelnianym Konkursie Wokalnym w Dusznikach Zdroju (2000) otrzymała wyróżnienie; jest laureatką nagrody publiczności na VIII Międzynarodowym Seminarium Wokalnym w Beeskow k. Berlina (1999). Otrzymała nagrodę twórczą Miasta Krakowa (2000) oraz III nagrodę i nagrodę publiczności na Kursie Interpretacji Muzyki Włoskiej, prowadzonym przez prof. Ryszarda Karczykowskiego (2000). W sezonie 1999/2000 była stypendystką Ministra Kultury i Sztuki. Od 2001 r. związana jest z Operą Krakowską, gdzie debiutowała w partii Królowej Nocy w *Czarodziejskim flecie* Mozarta. Współpracuje również z Operą Nova w Bydgoszczy, Teatrem Wielkim w Poznaniu, Teatrem Wielkim w Łodzi oraz Operą na Zamku w Szczecinie. Ma w repertuarze role: Małgosi w *Jasiu i Małgosi* Humperdincka, Hanny w *Strasznym dworze* Moniuszki, Olympii w *Opowieściach Hoffmanna* Offenbacha, Rozyny w *Cyruliku sewilskim* Rossiniego, Adeli w *Zemście nietoperza* Straussa, a także partię solową w *Mesjaszu* Haendla. W swoim repertuarze ma też utwory oratoryjne Bacha, Purcella, Haendla, Mozarta, Orffa oraz pieśni Liszta, Straussa, Szymanowskiego, Strawińskiego. Z zespołami Opera Nova w Bydgoszczy i Teatru Wielkiego w Łodzi odbyła kilka tournée po Niemczech, Szwajcarii, Austrii, Holandii, Belgii. Prowadzi działalność koncertową w kraju i za granicą (m.in. w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Szczecinie, Katowicach, Stuttgarcie, Wolfsburgu, Innsbrucku, Linzu, Hannoverze, Berlinie, Monachium, Regensburgu, Grazu).

Województwo Małopolskie

Opera Krakowska - instytucja kultury
Województwa Małopolskiego

Sponsorzy:

Sponsor Opery Krakowskiej

Bank BPH

1999
Ristorante
Caruso
www.caruso.pl

AGENCJA
REKLAMOWA
PADJAS

Patronat medialny:

DZIENNIK POLSKI

POLSKIE RADIO 2

RMF Classic
– 87,8 FM –

PLAYBILL
SCENA POLSKA

KARNET
INFORMATOR KULTURALNY

OPERA KRAKOWSKA

ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
tel.: (48 12) 628 91 01, fax: (48 12) 628 91 03
e-mail: opera@opera.krakow.pl
www.opera.krakow.pl

SPRZEDAŻ I REZERWACJA BILETÓW

KASY BILETOWE
(prowadzą sprzedaż na wszystkie spektakle)

SCENA OPEROWA - Teatr im. J. Słowackiego, pl. św. Ducha 1
kasa czynna: poniedziałek, piątek, sobota: 10.00 - 13.00, 16.00-19.00
wtorek, środa, czwartek : 13.00-18.00
niedziela: 12.00-19.00
tel.: (48 12) 421 16 30

SCENA przy ul. Lubicz 48
kasa czynna od wtorku do piątku: 10.00-13.00, 16.00-18.00
sobota: dwie godziny przed spektaklem
tel.: (48 12) 421 42 00

REZERWACJA
Biuro Obsługi Widza (rezerwacja biletów zbiorowych)
czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00
tel.: (48 12) 628 91 13, 628 91 15, fax: (48 12) 628 91 11
e-mail: bilety@opera.krakow.pl

Internetowa sprzedaż biletów www.ebilet.pl

TICKETS AND RESERVATIONS

BOX OFFICE
(tickets sold for all performances)

OPERA STAGE - Teatr im. J. Słowackiego, Plac Św. Ducha 1
Box Office:
Monday, Friday, Saturday:10 a.m. - 1 p.m., 4 p.m. - 7 p.m.
Tuesday, Wednesday, Thursday:1 p.m. - 6 p.m.
Sunday:12 noon - 7 p.m.
Tel.: (48 12) 421 16 30

STAGE at 48, Lubicz Street
Box Office:
Tuesday-Friday:10 a.m. - 1 p.m., 4 p.m. - 7 p.m.
Saturday: 2 hours before the performance
Tel.: (48 12) 421 42 00

RESERVATIONS
Group tickets: Biuro Obsługi Widza
Monday-Friday: 8 a.m. - 4 p.m.
Tel.: (48 12) 628 91 13, 628 91 15, fax: (48 12) 628 91 11
e-mail: bilety@opera.krakow.pl

On-line ticket sales: www.ebilet.pl

Redakcja programu: Katarzyna Woźniak
Tłumaczenie: Henryk Zwolski
Projekt graficzny okładki: Monika Klimowska
Opracowanie graficzne, skład i łamanie: Dariusz Lena Bębnowski
Fotografie: Evolution, M. Padjas oraz z archiwum Opery Krakowskiej
Druk: Drukarnia M8

Full Service

nie tylko dla krakowiaków i górali

- specjalistyczne usługi w zakresie ATL i BTL
- kampanie reklamowe
- akcje promocyjne
- eventy
- media

AGENCJA REKLAMOWA PADJAS

Agencja Reklamowa Padjas
ul. Mogilska 69
31–545 Kraków
tel. (12) 410 62 00
fax (12) 410 62 01

www.padjas.pl
agencja@padjas.com.pl

A Member of HVB Group

www.bph.pl

Sponsor Opery Krakowskiej

Bank indywidualnych rozwiązań

Bank BPH